

projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia2007 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy.

2. Działanie, o którym mowa w ust. 1, jest wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) działalności rolniczej - rozumie się przez to produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego i reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych i grzybów uprawnych, sadownictwo, hodowlę i produkcję materiału zarodowego ssaków, ptaków i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb;
- 2) najniższej emeryturze - rozumie się przez to kwotę najniższej emerytury określoną w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) następcy - rozumie się przez to osobę fizyczną, rozpoczynającą działalność

rolniczą po raz pierwszy z dniem przejścia gospodarstwa rolnego od producenta rolnego ubiegającego się o rentę strukturalną, która nie ukończyła 40. roku życia w dniu złożenia wniosku o rentę strukturalną;

- 4) prawie do emerytury lub renty – rozumie się przez to prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych lub o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych lub zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej.

§ 3. Renty strukturalne są przyznawane według kolejności otrzymania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, wniosków o przyznanie renty strukturalnej.

§ 4. Rentę strukturalną przyznaje się producentowi rolnemu będącemu osobą fizyczną prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanemu dalej „rolnikiem”, jeżeli łącznie spełnia on następujące warunki:

- 1) ma ukończone 55 lat, lecz nie osiągnął wieku emerytalnego i nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty;
- 2) prowadził nieprzerwanie działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym w okresie co najmniej 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o rentę strukturalną i przez okres co najmniej 5 lat podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników zwanemu dalej „ubezpieczeniem emerytalno-rentowym”;
- 3) w dniu złożenia wniosku o rentę strukturalną podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu;
- 4) w dniu złożenia wniosku o rentę strukturalną nie posiadał zaległości w opłacaniu należności z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników;
- 5) został wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków

- o przyznanie płatności;
- 6) przekazał gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 3 ha, z tym że w przypadku gospodarstw rolnych położonych w województwie małopolskim, podkarpackim, śląskim lub świętokrzyskim - co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a;
- 7) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

§ 5. 1. Jeżeli rolnik pozostaje w związku małżeńskim, a warunki do ubiegania się o przyznanie renty strukturalnej spełniają oboje małżonkowie, rentę strukturalną przyznaje się tylko jednemu z nich.

2. Jeżeli rolnik nie spełnia warunków do uzyskania renty strukturalnej lub nie ubiega się o nią, rentę strukturalną przyznaje się jego małżonkowi, jeżeli małżonek ten spełnia wszystkie warunki przewidziane dla rolnika określone w rozporządzeniu, z wyjątkiem warunku, o którym mowa w § 4 pkt 5.

§ 6. 1. Warunek przekazania gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 4 pkt 6, uważa się za spełniony, jeżeli:

- 1) zostały przekazane wszystkie użytki rolne wchodzące w skład tego gospodarstwa, będące zarówno przedmiotem odrębnej własności rolnika i jego małżonka, jak również przedmiotem ich współwłasności, z zastrzeżeniem § 9 pkt 1;
- 2) przekazanie nastąpiło:
 - a) przez przeniesienie własności gospodarstwa rolnego w całości na rzecz następcy, przy czym powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego przekazywanego na rzecz następcy, z wyjątkiem zstępnego, nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w województwie, w którym jest położona największa część użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tym że w województwach, w których średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie jest wyższa niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w kraju, minimalna powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego przekazywanych na rzecz następcy nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w kraju, albo

b) na powiększenie jednego lub kilku gospodarstw rolnych przez odpłatne lub nieodpłatne przeniesienie własności użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, przy czym powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład każdego gospodarstwa rolnego po powiększeniu nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w województwie, w którym jest położona największa część użytków rolnych wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego, z tym że w województwach, w których średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie jest wyższa niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w kraju, powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład każdego gospodarstwa rolnego po powiększeniu nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w kraju.

2. Warunek przekazania gospodarstwa rolnego uważa się także za spełniony, jeżeli Agencja Nieruchomości Rolnych skorzystała, w zakresie użytków rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa, z określonego w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592) prawa pierwokupu lub prawa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

3. Średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie w kraju w danym roku, ustala się na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych złożonych w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o rentę strukturalną.

4. Informacje o wielkości średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie w kraju, Prezes Agencji ustala na podstawie wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych złożonych w danym roku oraz zamieszcza te informacje corocznie, w terminie do dnia 30 września tego roku, na stronie internetowej Agencji.

§ 7.1. Umowa o przekazaniu gospodarstwa rolnego lub użytków rolnych wchodzących w jego skład może być zawarta:

- 1) z osobą fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) jest następcą albo rolnikiem, który nie ukończył 50. roku życia,
 - b) posiada kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności

rolniczej,

c) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty,

d) zobowiąże się do prowadzenia osobiście działalności rolniczej na przejętych użytkach rolnych przez okres co najmniej 5 lat oraz do złożenia wniosku o wpis do ewidencji, o której mowa w § 4 pkt 5, jeżeli dotychczas nie został do niej wpisany;

2) z osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, niebędącą jednostką sektora finansów publicznych, z zastrzeżeniem § 6 ust 2:

a) jeżeli działalność rolnicza należy do zakresu jej działania,

b) na cele ochrony przyrody w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody;

3) z osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, niebędącą jednostką sektora finansów publicznych, z przeznaczeniem do zalesienia, jeżeli użytki te zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

2. Osoba fizyczna posiada kwalifikacje zawodowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, jeżeli ma:

1) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, średnie lub wyższe;

2) tytuł kwalifikacyjny w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni okres pracy w gospodarstwie rolnym;

3) wykształcenie średnie lub wyższe na kierunku innym niż rolniczy i co najmniej 3-letni okres pracy w gospodarstwie rolnym;

4) wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem;

5) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze i co najmniej 5-letni okres pracy w gospodarstwie rolnym.

§ 8. Umowa o przekazaniu gospodarstwa rolnego lub użytków rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa powinna również zawierać oświadczenia stron tej umowy o spełnieniu warunków określonych w § 6 ust. 1 i 2 oraz § 7.

§ 9. Warunek zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, o którym mowa w § 4 pkt 7, uważa się za spełniony, jeżeli po przekazaniu gospodarstwa rolnego:

1) łączna powierzchnia użytków rolnych posiadanych (współposiadanych) przez

uprawnionego do renty strukturalnej i jego małżonka nie przekracza 0,5 ha, a działalność rolnicza prowadzona na tych użytkach służy wyłącznie zaspokajaniu potrzeb własnych uprawniającego oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym;

- 2) zarówno uprawniany do renty strukturalnej, jak i jego małżonek nie prowadzą działu specjalnego produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

§ 10. 1. Małżonkowi uprawniającego do renty strukturalnej, w razie śmierci tego uprawniającego, przyznaje się rentę strukturalną, nie dłużej jednak niż do dnia, do którego tę rentę pobierałby uprawniany, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) przekazane gospodarstwo rolne stanowiło źródło utrzymania dla obojga małżonków;
- 2) małżonek uprawniającego do renty strukturalnej:
 - a) ukończył 55 lat, lecz nie osiągnął wieku emerytalnego i nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty,
 - b) nie prowadzi działalności rolniczej.

2. Rentę strukturalną w przypadku, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się w wysokości, jaka przysługiwała uprawnianemu do renty strukturalnej, pomniejszonej o zwiększenie, o którym mowa w § 12 ust. 2, jeżeli takie zwiększenie przysługiwało temu uprawnianemu.

3. W razie śmierci ubiegającego się o rentę strukturalną po przekazaniu gospodarstwa rolnego, a przed wydaniem decyzji, o której mowa § 20 ust. 1, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Renta strukturalna nie przysługuje, jeżeli w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego wchodzi użytki rolne przejęte w trybie określonym w przepisach o rentach strukturalnych w rolnictwie, przepisach o pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich albo w trybie niniejszego rozporządzenia, chyba że rolnik prowadził działalność rolniczą na tych użytkach przez co najmniej 5 lat.

§ 12. 1. Wysokość renty strukturalnej stanowi 150 % kwoty najniższej emerytury.

2. Wysokość renty strukturalnej zwiększa się o 100 % kwoty najniższej emerytury, jeżeli wnioskodawca pozostaje w związku małżeńskim i spełnione są następujące warunki:

- 1) przekazane gospodarstwo rolne stanowiło źródło utrzymania dla obojga małżonków;
 - 2) oboje małżonkowie w dniu złożenia wniosku spełniają warunki do przyznania renty, z wyjątkiem warunku określonego w § 4 pkt 5;
 - 3) małżonek wnioskodawcy nie posiada własnych źródeł dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty.
3. Wysokość renty zwiększa się o kwotę określoną w ust. 2 również w przypadku osiągnięcia przez małżonka uprawnionego do renty wieku określonego w § 4 pkt 1 po dniu przekazania gospodarstwa rolnego. Przepis § 13 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. Zwiększenie, o którym mowa w ust.3, przyznaje się na wniosek uprawnionego do renty strukturalnej.
5. W przypadku zmiany wysokości najniższej emerytury rentę strukturalną wypłaca się w odpowiednio zmienionej wysokości, z uwzględnieniem terminów waloryzacji emerytur i rent przysługujących na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 13. 1. Rentę strukturalną wypłaca się co miesiąc, w terminie określonym w decyzji administracyjnej o przyznaniu renty strukturalnej, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia przez pobierającego rentę strukturalną 65 lat.

2. Rentę strukturalną wypłaca się od miesiąca, w którym zostały spełnione wszystkie warunki wymagane do jej przyznania.

§ 14. 1. W przypadku gdy uprawniony do renty strukturalnej w trakcie jej pobierania nabędzie prawo do emerytury, rentę strukturalną zmniejsza się o kwotę tej emerytury.

2. W przypadku przyznania prawa do renty w trakcie pobierania renty strukturalnej, uprawnionemu wypłaca się rentę strukturalną, jeżeli wycofa wniosek o rentę w terminie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy małżonek uprawnionego do renty strukturalnej, powiększonej o zwiększenie, o którym mowa w § 12 ust. 2, w trakcie jej pobierania nabędzie prawo do emerytury lub renty, lub podejmie pracę zarobkową podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, rentę strukturalną zmniejsza się o kwotę tego zwiększenia.

§ 15. 1. W przypadku gdy:

- 1) uprawniony do renty strukturalnej podejmie zatrudnienie lub wykonywanie innej pracy zarobkowej podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- 2) uprawniony do renty strukturalnej lub jego małżonek podejmie prowadzenie działalności rolniczej, jako właściciel (współwłaściciel) lub posiadacz (współposiadacz) gospodarstwa rolnego, z zastrzeżeniem ust. 2
 - wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu od miesiąca zaistnienia tych okoliczności.

2. W przypadku podjęcia działalności rolniczej na użytkach rolnych:

- 1) nabytych w drodze dziedziczenia lub
- 2) odzyskanych w wyniku rozwiązania - z przyczyn niezależnych od uprawnionego do renty strukturalnej - umowy, na podstawie której uprzednio zbył on te grunty, albo w wyniku uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej
 - wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu po roku od dnia zaistnienia tych okoliczności, jeżeli uprawniony do renty strukturalnej powiadomi o tych okolicznościach kierownika biura powiatowego Agencji, w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia; w przypadku gdy w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uprawniony do renty strukturalnej nie powiadomi o nich kierownika biura powiatowego Agencji, wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu od miesiąca zaistnienia tych okoliczności.

3. Wznowienie wypłaty zawieszony renty strukturalnej następuje na wniosek uprawnionego do renty strukturalnej, poczynając od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym ustały okoliczności powodujące zawieszenie tej wypłaty, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

4. Do przekazania użytków rolnych, o których mowa w ust. 2, stosuje się

odpowiednio przepisy § 6 ust. 1 i 2 i § 7.

§ 16. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzje administracyjne w sprawach przyznania, zawieszania i zmniejszania rent strukturalnych.

2. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 1, nie wstrzymuje jej wykonania.

§ 17. 1. Postępowanie w sprawie przyznania renty strukturalnej wszczyna się na pisemny wniosek złożony przez:

- 1) rolnika ubiegającego się o rentę strukturalną lub małżonka, o którym mowa w § 5 ust 2;
- 2) małżonka, o którym mowa w § 10.

2. Wniosek o przyznanie renty strukturalnej składa się osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy kierownika biura powiatowego Agencji.

3. Wnioskodawca składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, po ukończeniu 55 lat, jednak nie później niż na:

- 1) 12 miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego - w przypadku, o którym mowa w ust.1 pkt 1;
- 2) miesiąc przed osiągnięciem wieku emerytalnego – w przypadku, o którym mowa ust.1 pkt 2.

4. Wniosek o przyznanie renty strukturalnej zawiera:

1) dane dotyczące wnioskodawcy, w szczególności:

- a) imię i nazwisko,
- b) datę i miejsce urodzenia,
- c) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
- d) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL),
- e) płeć,
- f) stan cywilny,
- g) adres i miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji;

2) dane dotyczące małżonka wnioskodawcy:

- a) imię i nazwisko,
- b) datę i miejsce urodzenia,

- c) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - d) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL),
 - e) płeć,
 - f) adres i miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji,
 - g) data zawarcia związku małżeńskiego;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o posiadanych i zadeklarowanych do przekazania użytkach rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego;
- 4) dane dotyczące przejmującego gospodarstwo rolne:
- a) imię i nazwisko,
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - d) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL),
 - e) adres i miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji.
5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się:
- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do uzyskania renty strukturalnej, w tym potwierdzające:
- a) łączną powierzchnię, położenie i stan prawny posiadanego gospodarstwa rolnego oraz zmiany, jakim podlegała powierzchnia i stan prawny tego gospodarstwa w ostatnich 5 latach przed złożeniem wniosku,
 - b) okres nieprzerwanego prowadzenia działalności rolniczej w ostatnich 10 latach przed złożeniem wniosku,
 - c) podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu oraz nieposiadanie zadłużenia w opłacaniu należności z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników,
 - d) kwalifikacje zawodowe przejmującego gospodarstwo rolne,
 - e) łączną powierzchnię, położenie i stan prawny gospodarstwa rolnego należącego do przejmującego na powiększenie gospodarstwa rolnego;
- 2) oświadczenie odpowiednio o korzystaniu z pomocy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej wraz z wyszczególnieniem poszczególnych programów albo o niekorzystaniu z tej pomocy.
6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:
- 1) małżonek rolnika, o którym mowa w § 10 ust. 1, dołącza odpis skrócony aktu zgonu uprawnionego do renty strukturalnej;

2) małżonek rolnika, o którym mowa w § 10 ust. 3, dołącza odpis skrócony aktu zgonu oraz dowody potwierdzające przekazanie gospodarstwa rolnego i zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej.

§ 18. 1. Dane wnioskodawcy: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz miejsce zamieszkania, datę zawarcia związku małżeńskiego przez wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zwiększenie renty strukturalnej, o którym mowa w § 12 ust. 2, zawarte we wniosku o przyznanie renty strukturalnej, kierownik biura powiatowego Agencji potwierdza na podstawie dowodu osobistego lub paszportu albo wyciągu z akt stanu cywilnego.

2. Dokumentami potwierdzającymi okoliczności, o których mowa w § 17 ust. 5 pkt 1 lit. a, są:

- 1) akt notarialny;
- 2) prawomocne orzeczenie sądu;
- 3) wypis z księgi wieczystej;
- 4) wypis z ewidencji gruntów i budynków;
- 5) zaświadczenie właściwego wójta (burmistrza lub prezydenta miasta);
- 6) inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające łączną powierzchnię, położenie i stan prawny posiadanego gospodarstwa rolnego.

3. Dokumentami potwierdzającymi okoliczności, o których mowa w § 17 ust. 5 pkt 1 lit. b, są dokumenty wymienione w ust. 2 oraz:

- 1) zaświadczenie właściwej jednostki organizacyjnej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przed złożeniem wniosku o przyznanie renty strukturalnej;
- 2) oświadczenie o prowadzeniu działalności rolniczej w okresach nieobjętych ubezpieczeniem, o którym mowa w pkt 1.

4. Dokumentem potwierdzającym okoliczności, o których mowa w § 17 ust. 5 pkt 1 lit. c, jest zaświadczenie właściwej jednostki organizacyjnej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

5. Dokumentami potwierdzającymi posiadanie kwalifikacji zawodowych przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej są dokumenty określone w załączniku do rozporządzenia.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 5, z wyjątkiem oświadczeń, na żądanie

wnioskodawcy podlegają zwrotowi, po uprzednim wykonaniu ich kopii i potwierdzeniu za zgodność z oryginałem przez uprawnionego pracownika biura powiatowego Agencji.

§ 19. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji weryfikuje wniosek o przyznanie renty strukturalnej, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 1, w terminie 40 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Weryfikując wniosek, kierownik biura powiatowego Agencji ustala:

- 1) spełnienie warunków określonych w § 4 pkt 1-5;
- 2) łączną powierzchnię, położenie posiadanego gospodarstwa rolnego oraz zmiany, jakim podlegała ta powierzchnia w ostatnich 5 latach przed złożeniem wniosku;
- 3) stan prawny posiadanego gospodarstwa rolnego oraz zmiany, jakim podlegał stan prawny tego gospodarstwa w ostatnich 5 latach przed złożeniem wniosku;
- 4) spełnienie warunku posiadania kwalifikacji zawodowych przez osobę deklarowaną we wniosku jako przejmującą gospodarstwo rolne lub przejmującą użytki rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego;
- 5) łączną powierzchnię, położenie i stan prawny gospodarstwa rolnego należącego do przejmującego gospodarstwo przekazane na powiększenie gospodarstwa rolnego.

3. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku o przyznanie renty strukturalnej zostanie ustalone, że:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w § 4 pkt 1-5 lub § 11 lub
- 2) wnioskodawca nie jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych określonej w § 4 pkt 6 lub § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a, współwłaścicielem takiego gospodarstwa wraz z małżonkiem, ani właścicielem takiego gospodarstwa nie jest małżonek rolnika

- kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia przyznania renty strukturalnej.

4. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku zostanie ustalone, że wnioskodawca spełnia warunki określone w § 4 pkt 1- 5 i § 11 oraz jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych określonej w § 4 pkt 6 lub § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a, współwłaścicielem takiego gospodarstwa wraz z małżonkiem albo właścicielem takiego gospodarstwa jest małżonek rolnika, kierownik biura powiatowego Agencji

wydaje postanowienie o spełnieniu tych warunków w terminie 40 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje zażalenie.

6. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, powinno również zawierać:

- 1) pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu i terminu przekazania gospodarstwa rolnego oraz zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej;
- 2) informację o ustaleniach dotyczących spełnienia warunku posiadania kwalifikacji zawodowych przez wskazanego we wniosku przejmującego;
- 3) pouczenie o konieczności spełnienia warunku dotyczącego powierzchni użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, o której mowa w § 4 pkt 6 lub § 6 ust. 1 pkt 2.

7. W terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia wnioskodawca powinien przekazać gospodarstwo rolne i zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej oraz przedłożyć dokumenty potwierdzające przekazanie gospodarstwa rolnego i zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem § 21.

§ 20. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania renty strukturalnej:

- 1) wnioskodawcy, który otrzymał postanowienie, o którym mowa w § 19 ust. 4, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia przez tego wnioskodawcę dowodów potwierdzających przekazanie gospodarstwa rolnego i zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej;
- 2) w przypadku, o którym mowa w § 10, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia kompletnego wniosku.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera pouczenie o:

- 1) okolicznościach powodujących zawieszenie wypłaty renty strukturalnej;
- 2) okolicznościach powodujących zmniejszenie wysokości renty strukturalnej.

3. Dowodem potwierdzającym przekazanie gospodarstwa rolnego jest akt notarialny.

4. Dowodami zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej są w szczególności:

- 1) oświadczenie o spełnianiu warunku, o którym mowa w § 6 ust. 1;
- 2) zaświadczenie właściwego organu podatkowego o niepodleganiu wnioskodawcy

opodatkowaniu podatkiem dochodowym z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej.

5. Dowody, o których mowa w ust. 4, powinny dotyczyć stanu prawnego po przekazaniu gospodarstwa rolnego.

§ 21. W przypadku określenia, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, limitu środków na dany rok realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na działanie „Renty strukturalne”, jeżeli limit ten został wyczerpany, przekazanie gospodarstwa rolnego i zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej powinno nastąpić w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca następnego roku.

§ 22. Uprawniony do pobierania renty strukturalnej informuje kierownika biura powiatowego Agencji o wszelkich zaistniałych okolicznościach mających wpływ na prawo do wypłaty i wysokości renty strukturalnej, w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia.

§ 23. 1. Do dnia 31 grudnia 2013 roku, warunek, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 3, uważa się za spełniony, jeżeli przeznaczenie działek rolnych do zalesienia nie jest sprzeczne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Do wniosku o przyznanie renty strukturalnej, w przypadku określonym w ust. 1, dołącza się:

- 1) wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczący działek ewidencyjnych, na których położone są działki rolne przeznaczone do zalesienia, lub
- 2) zaświadczenie potwierdzające, że przeznaczenie działek rolnych do zalesienia nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

§ 24. Postanowienie, o którym mowa w § 19 ust. 4, jest wydawane nie wcześniej niż przed zatwierdzeniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 przez Komisję Europejską.

§ 25. 1. Średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie w kraju w roku 2007, Prezes Agencji ustala na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych złożonych w roku 2006.

2. Informacje o wielkości średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie w kraju w roku 2007, Prezes Agencji zamieści na stronie internetowej Agencji, w terminie do dnia 10 marca 2007 r.

§ 26. Do postępowań w sprawach przyznania rent strukturalnych prowadzonych w ramach wdrażania Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy dotyczące wspierania rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

§ 27. Wnioski o przyznanie renty strukturalnej składa się od dnia 15 marca 2007 r.

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz.U. Nr 131, poz. 915)

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia.....(poz.)

**DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE POSIADANIE KWALIFIKACJI
ZAWODOWYCH PRZYDATNYCH DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI
ROLNICZEJ**

1. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia rolniczego:

- 1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów wyższych zawodowych i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera lub uzupełniających studiów magisterskich, lub studiów wyższych magisterskich na kierunku wymienionym w ust. 7;
- 2) średniego - jest świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie wymienionym w ust. 8;
- 3) zasadniczego zawodowego - jest świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika, w zawodzie wymienionym w ust. 9.

2. Dokumentem potwierdzającym posiadanie tytułu kwalifikacyjnego w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej jest świadectwo z tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom z tytułem mistrza, w zawodzie wymienionym w ust. 10, wydane przez państwową komisję egzaminacyjną, lub świadectwo albo zaświadczenie ukończenia trzech stopni zespołu przysposobienia rolniczego, albo świadectwo ukończenia szkoły przysposobienia rolniczego.

3. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia innego niż rolnicze:

- 1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku innym niż wymieniony w ust. 7;

2) średniego - jest świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej albo świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 8

4. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmował przedmioty związane z ekonomiką rolnictwa, organizacją lub technologią produkcji rolniczej, marketingiem artykułów rolnych, rachunkowością rolniczą, agrobiznesem. Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów podyplomowych jest świadectwo ich ukończenia wraz z wykazem przedmiotów objętych programem studiów oraz ich wymiarem godzinowym.

5. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia:

- 1) podstawowego - jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;
- 2) gimnazjalnego – jest świadectwo ukończenia gimnazjum;
- 3) zasadniczego zawodowego - jest świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej lub szkoły zasadniczej z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodach niewymienionych w ust. 9.

6. Dokumentem potwierdzającym okres pracy w gospodarstwie rolnym jest:

- 1) dokument stwierdzający okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika lub
- 2) oświadczenie osoby pracującej w gospodarstwie rolnym o okresie wykonywanej pracy w tym gospodarstwie, potwierdzone oświadczeniem posiadacza gospodarstwa rolnego, w którym była wykonywana praca, lub
- 3) dokument potwierdzający okres posiadania gospodarstwa rolnego, wraz z oświadczeniem o okresie prowadzenia działalności rolniczej w tym gospodarstwie rolnym.

7. Kierunkami studiów wyższych zawodowych zakończonych uzyskaniem tytułu licencjata lub inżyniera lub uzupełniających studiów magisterskich, lub studiów wyższych magisterskich, które uznaje się za przydatne do prowadzenia działalności rolniczej, są:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;

- 4) melioracje wodne lub inżynieria środowiska;
- 5) technika rolnicza i leśna;
- 6) zootechnika;
- 7) architektura krajobrazu;

W przypadku ukończenia studiów o kierunku innym niż wymienione w pkt 1-7, uznaje się za przydatne do prowadzenia działalności rolniczej kierunki studiów, na których w zakres nauki wchodziły przedmioty dotyczące technologii produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w wymiarze co najmniej 120 godzin.

8. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia średniego zawodowego:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca o specjalności:
 - a) hodowla drobiu,
 - b) hodowla zwierząt;
- 5) technik hodowca koni;
- 6) technik pszczelarz;
- 7) technik rybactwa śródlądowego - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzona hodowla ryb;
- 8) technik weterynarii - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów zwierząt;
- 9) technik ekonomista o specjalności:
 - a) ekonomika i rachunkowość przedsiębiorstw rolniczych,
 - b) rachunkowość i rynek rolny;
- 10) technik towaroznawca o specjalności surowce rolne;
- 11) technik agrobiznesu;
- 12) technik mechanizacji rolnictwa;
- 13) technik melioracji wodnych;
- 14) technik inżynierii środowiska i melioracji.

9. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia zasadniczego zawodowego:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;

5) rybak śródlądowy - w przypadku, gdy w gospodarstwie jest prowadzona hodowla ryb.

10. Wykaz tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej, uzyskiwanych w systemie pozaszkolnym:

1) rolnik:

- a) wykwalifikowany rolnik,
- b) mistrz rolnik;

2) rolnik upraw polowych:

- a) wykwalifikowany rolnik upraw polowych,
- b) mistrz - rolnik upraw polowych;

3) rolnik łąkarz:

- a) wykwalifikowany rolnik łąkarz,
- b) mistrz - rolnik łąkarz;

4) rolnik chmielarz:

- a) wykwalifikowany rolnik chmielarz,
- b) mistrz - rolnik chmielarz;

5) rolnik hodowca bydła:

- a) wykwalifikowany rolnik hodowca bydła,
- b) mistrz - rolnik hodowca bydła;

6) rolnik hodowca trzody chlewnej:

- a) wykwalifikowany rolnik hodowca trzody chlewnej,
- b) mistrz - rolnik hodowca trzody chlewnej;

7) rolnik hodowca owiec:

- a) wykwalifikowany rolnik hodowca owiec,
- b) mistrz - rolnik hodowca owiec;

8) rolnik hodowca koni:

- a) wykwalifikowany rolnik hodowca koni,
- b) mistrz - rolnik hodowca koni;

9) hodowca drobiu:

- a) wykwalifikowany hodowca drobiu,
- b) mistrz - hodowca drobiu;

10) hodowca zwierząt futerkowych:

- a) wykwalifikowany hodowca zwierząt futerkowych,
- b) mistrz - hodowca zwierząt futerkowych;

- 11) pszczelarz:
 - a) wykwalifikowany pszczelarz,
 - b) mistrz pszczelarz;
- 12) ogrodnik
 - a) wykwalifikowany ogrodnik
 - b) mistrz ogrodnik,
- 13) ogrodnik sadownik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik sadownik,
 - b) mistrz - ogrodnik sadownik;
- 14) ogrodnik szkółkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik szkółkarz,
 - b) mistrz - ogrodnik szkółkarz;
- 15) ogrodnik warzywnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik warzywnik,
 - b) mistrz - ogrodnik warzywnik;
- 16) ogrodnik upraw kwaciarskich:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik upraw kwaciarskich,
 - b) mistrz - ogrodnik upraw kwaciarskich;
- 17) ogrodnik pieczarkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik pieczarkarz,
 - b) mistrz - ogrodnik pieczarkarz;
- 18) traktorzysta - wykwalifikowany traktorzysta;
- 19) traktorzysta kombajnista - wykwalifikowany traktorzysta kombajnista;
- 20) rolnik obsługi maszyn rolniczych - mistrz rolnik obsługi maszyn rolniczych;
- 21) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych:
 - a) wykwalifikowany mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych,
 - b) mistrz - mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 22) rybak stawowy - tylko w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzona hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak stawowy,
 - b) mistrz - rybak stawowy;
- 23) rybak jeziorowy - tylko w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzona hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak jeziorowy,

b) mistrz - rybak jeziorowy;

24) rybak rzeczny - tylko w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzona hodowla ryb:

a) wykwalifikowany rybak rzeczny,

b) mistrz - rybak rzeczny.

11. Inne formy wykształcenia rolniczego równoważne z uzyskaniem tytułów kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 10:

1) zespół przysposobienia rolniczego – ukończenie trzech stopni;

2) szkoła przysposobienia rolniczego.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr , poz.).

Celem projektowanego rozporządzenia jest określenie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych, czyli wcześniejszych emerytur, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz.Urz. WE L 277/1 z 21.10.2005), z uwzględnieniem warunków przyznawania tej pomocy, określonych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Działanie „Renty strukturalne” ma na celu poprawę struktury agrarnej kraju oraz przyspieszenie procesu wymiany pokoleniowej wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne, a także poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich przejmowanie przez osoby młodsze, dobrze przygotowane do zawodu rolnika.

Renty strukturalne są skierowane do rolników będących w wieku przedemerytalnym, podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników i prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym będącym ich własnością bądź współwłasnością wraz z małżonkiem, którzy zdecydują się na przekazanie posiadanego gospodarstwa rolnego innemu rolnikowi lub następcy (osoba rozpoczynająca działalność po raz pierwszy, która nie ukończyła 40. roku życia) i zaprzestaną prowadzenia wszelkiej towarowej działalności rolniczej.

Inny rolnik lub następca przejmujący gospodarstwo rolne powinien spełniać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia działalności rolniczej oraz zobowiązać się do prowadzenia działalności rolniczej na przejętych gruntach, przez co najmniej 5 lat. Wykaz kwalifikacji zawodowych przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej zawiera załącznik do projektowanego rozporządzenia.

Przekazanie gospodarstwa rolnego może nastąpić tylko w sposób trwały, tj. poprzez przekazanie prawa własności gospodarstwa.

Powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład przekazanego gospodarstwa na rzecz następcy oraz gospodarstwa po powiększeniu nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia użytków rolnych w województwie lub średnia powierzchnia w użytków rolnych w kraju, w przypadku gdy średnia powierzchnia użytków rolnych w województwie przekracza średnią powierzchnię użytków rolnych w kraju. Warunek dotyczący średnich powierzchni gospodarstw dla następcy nie dotyczy zstępnego przekazującego.

Średnia powierzchnia użytków rolnych w poszczególnych województwach oraz średnia powierzchnia użytków rolnych w kraju w danym roku, będzie ustalana na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich złożonych w tym roku. Średnie powierzchnie Prezes Agencji będzie zamieszczać corocznie, w terminie do dnia 30 września, na rok następny, na stronie internetowej Agencji.

Gospodarstwo rolne lub użytki rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego mogą być także przekazane na cele ochrony przyrody oraz do zalesienia.

Wysokość renty strukturalnej ustala się jako określony procent kwoty najniższej emerytury określonej w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Roczna wysokość pomocy uwzględnia limity zawarte w Rozporządzeniu Rady (WE) 1698/2005. Wysokość renty strukturalnej wynosi 150 % kwoty najniższej emerytury. Renta strukturalna może zostać zwiększona o dodatek na małżonka w wysokości 100% kwoty najniższej emerytury. Maksymalna wysokość renty strukturalnej wynosi 250% kwoty najniższej emerytury. Najniższa emerytura wynosi obecnie (od 1 marca 2006 r.) 597,46 zł.

Renta strukturalna jest wypłacana przez 10 lat, ale nie dłużej niż do osiągnięcia przez beneficjenta wieku 65 lat, w cyklu miesięcznym. W razie nabycia prawa do ustawowej emerytury w trakcie pobierania renty strukturalnej, świadczenie to pomniejsza się o kwotę emerytury.

W trakcie pobierania renty strukturalnej uprawniony może prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą bez względu na wysokość osiąganego dochodu z tej działalności. Natomiast w przypadku podjęcia pracy zarobkowej, objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, na podstawie umowy o pracę lub innej umowy skutkującej obowiązkiem podlegania ubezpieczeniu społecznemu, wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu w całości.

W razie śmierci uprawnionego, bądź ubiegającego się o rentę strukturalną, świadczenie to będzie wypłacane jego małżonkowi, jednak nie dłużej niż do dnia, do którego rentę pobierałby uprawniony, jeżeli małżonek spełnia warunki określone w projektowanym rozporządzeniu - ukończył 55 lat, a przekazane gospodarstwo rolne stanowiło źródło utrzymania dla obojga małżonków.

Projektowane rozporządzenie określa także tryb postępowania w sprawach dotyczących rent strukturalnych w zakresie powierzonym kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzje administracyjne w sprawach przyznawania, zawieszania i zmniejszania rent strukturalnych.

Rentę strukturalną przyznaje się na wniosek rolnika. Postępowanie o rentę strukturalną jest dwuetapowe. Pierwszy etap postępowania obejmuje weryfikację wniosku. Podczas weryfikacji tego wniosku kierownik biura powiatowego ARiMR ustala czy rolnik-wnioskodawca spełnia wstępne warunki do przyznania tej renty. Jeżeli rolnik-wnioskodawca spełnia określone w projektowanym rozporządzeniu warunki kierownik biura powiatowego ARiMR wydaje wnioskodawcy postanowienie o ich spełnieniu. Otrzymanie tego postanowienia uprawnia wnioskodawcę do dalszego postępowania o ustalenie uprawnień do renty strukturalnej tj. przekazania gospodarstwa rolnego i zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej.

Przekazanie gospodarstwa rolnego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 6 miesięcy od otrzymania przez rolnika-wnioskodawcę postanowienia o spełnieniu wstępnych warunków o rentę strukturalną.

Po złożeniu przez rolnika-wnioskodawcę do biura powiatowego ARiMR dokumentów potwierdzających przekazanie gospodarstwa rolnego i zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej, kierownik biura powiatowego ARiMR wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania renty strukturalnej, w ciągu 30 dni.

Uprawniony do pobierania renty strukturalnej zobowiązany jest do informowania kierownika biura powiatowego ARiMR o wszelkich okolicznościach mających wpływ na prawo do wypłaty i wysokości renty strukturalnej, w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia. Okoliczności te obejmują w szczególności; podjęcie zatrudnienia, podjęcie prowadzenia działalności rolniczej, uzyskanie prawa do renty lub emerytury z ubezpieczenia społecznego albo zaopatrzenia emerytalnego.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jest uwzględniony w Programie prac Ministerstwa na I półrocze 2007 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Rozwiązanie to jest korzystne dla rolników, którzy w ramach działania otrzymują pomoc finansową, nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

Ocena skutków regulacji

1. Analiza problemu

W Polsce w 2005 roku funkcjonowało łącznie ponad 2, 7 mln gospodarstw rolnych. Liczba gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych wynosiła ok. 1, 7 mln gospodarstw. Przewiduje się, że do roku 2015 ubytek gospodarstw rolnych wyniesie około 10%, tym samym liczba gospodarstw ulegnie zmniejszeniu o ok. 187 tys.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia, renty strukturalne stanowią jeden z instrumentów łagodzących skutki przemian agrarnych na obszarach wiejskich i mają na celu zapewnienie źródła dochodów osobom rezygnującym z prowadzenia towarowej produkcji rolnej.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w Polsce jest zróżnicowana ze względu na procentowy udział powierzchni użytkowanej rolniczo. Ponadto w wyniku koncentracji, rośnie liczba gospodarstw największych (powyżej 20 ha) oraz gospodarstw najmniejszych (do 5 ha), natomiast maleje liczba jednostek o powierzchni od 5 do 20 ha.

Polska charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem regionalnych, również ze względu na wielkość gospodarstw rolnych oraz ich efektywność ekonomiczną. W przekroju terytorialnym największa średnia wielkość użytków rolnych w gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha UR występowała w województwach północnych oraz zachodnich w tym zachodniopomorskim (26,50 ha) i warmińsko-mazurskim (21,28 ha), a najmniejsza – w województwach południowych tj. małopolskim (3,31 ha) i podkarpackim (3,93 ha).

W związku z tym, planuje się uwzględnić te różnice, poprzez wprowadzenie kryterium minimalnej powierzchni gospodarstwa rolnego, która może być przekazana w ramach tego działania odpowiadającego specyfice danego regionu.

Ponadto, ze względu na wysokie bezrobocie na obszarach wiejskich, w szczególności bezrobocie ukrytego, zakłada się, że realizacja rent strukturalnych, przyczyni się do poprawy sytuacji dochodowej gospodarstw domowych oraz pośrednio wpłynie na zmniejszenie bezrobocia na wsi.

2. Cel, efekty i uwarunkowania

Działanie pod nazwą renty strukturalne ma na celu poprawę struktury agrarnej kraju oraz przyspieszenie procesu wymiany pokoleniowej wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne, a także poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich przejmowanie przez osoby młodsze, dobrze przygotowane do zawodu rolnika.

Renty strukturalne skierowane są do rolników będących w wieku przedemerytalnym, podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników i prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym będącym ich własnością bądź współwłasnością wraz z małżonkiem, którzy zdecydują się na przekazanie posiadanego gospodarstwa rolnego innemu rolnikowi lub następcy osoba rozpoczynająca działalność po raz pierwszy i nie ukończyła 40 roku życia i zaprzestaną prowadzenia wszelkiej towarowej działalności rolniczej.

3. Opcje

Działanie renty strukturalne było realizowane w perspektywie finansowej UE 2004-2006. Przedkładany projekt zawiera jedynie modyfikacje w odniesieniu do wysokości świadczenia, powierzchni przekazywanego gospodarstwa oraz wielkości gospodarstwa po przekazaniu na powiększenie. Modyfikacje te wynikają głównie z przyjętej strategii dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013, doświadczeń uzyskanych w ramach realizacji programu w okresie 2004-2006 oraz możliwości finansowych. Zasadniczej zmianie uległa wysokość świadczenia z maksymalnej 440% kwoty najniższej emerytury do 250%, przy czym rozważano tutaj wiele możliwych rozwiązań. Przyjęte rozwiązanie jest kompromisem pomiędzy wysoką rentą strukturalną dla niewielkiej liczby beneficjentów, a świadczeniem na poziomie zbliżonym do krajowej emerytury dla znacznie większej liczby beneficjentów.

4. Konsultacje

Główne założenia działania renty strukturalne były szeroko konsultowane w ramach prac nad Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, przyjętego przez Radę Ministrów. W ramach tych uzgodnień partnerzy społeczni nie wnieśli zasadniczych uwag.

Projektowane rozporządzenie będzie wydane po zasięgnięciu opinii organizacji

społecznych zrzeszających rolników. Powyższy projekt został skierowany do następujących rolniczych związków zawodowych i organizacji społecznych: Krajowa Rada Izb Rolniczych; Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych; NSZZ RI „Solidarność”; Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników; Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych; Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; Krajowa Rada Spółdzielcza; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych; Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”.

5. Korzyści i koszty

Spodziewane efekty poza merytorycznymi:

- utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy (około 23 000) poprzez przejmowanie gospodarstw przez młodych rolników będących w wieku poniżej 40 lat, którzy rozpoczną pierwszy raz prowadzenie działalności rolniczej posiadając odpowiednie kwalifikacje do jej prowadzenia,
- poprawa efektywności ekonomicznej około 27 000 tysięcy gospodarstw rolnych (zasilenie w użytki rolne, środki trwałe) poprzez przejmowanie gospodarstw od beneficjentów rent strukturalnych tj. powiększenie gospodarstw już istniejących,
- podejmowanie przez beneficjentów rent strukturalnych działalności pozarolniczej i ewentualne tworzenie nowych miejsc pracy,
- przełożenie ciężaru finansowania świadczeń emerytalno-rentowych z KRUS (wcześniejsze emerytury oraz renty), które finansowane są w ok. 90% z budżetu państwa na rzecz rent strukturalnych finansowanych zaledwie w 25 % z budżetu państwa.

Zakłada się, że w okresie programowania na lata 2007-2013 z programu rent strukturalnych skorzysta 50 400 producentów rolnych.

Koszty:

Przyjęcie rozporządzenia wiąże się z koniecznością współfinansowania tego działania z budżetu krajowego w wysokości 25 % środków finansowych. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) z budżetu krajowego zostało przewidziane w ustawie budżetowej na rok 2007. 75% środków finansowych przewidzianych na udzielanie wsparcia w ramach działania *Renty strukturalne* pochodzić będzie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów

Wiejskich (EFRROW).

Pula środków dostępna w ramach PROW 2007-2013 na program rent strukturalnych wynosi

2 187 600 000 euro. W związku z tym, iż ze środków tego okresu programowania będą wypłacane również zobowiązania wobec beneficjentów rent strukturalnych z PROW 2004-2006 w kwocie 1 400 000 000 euro, na działanie w ramach PROW 2007-2013 pozostaje kwota 787 600 000 euro, z czego 590 700 000 euro to środki UE, a 196 900 000 euro budżetu krajowego.

Wpływ regulacji na:

1. Podmioty – zakres regulacji projektowanego rozporządzenia dotyczy producentów rolnych, którzy zdecydują się na zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej poprzez przekazanie gospodarstw rolnych następcom lub innym producentom rolnym. Pomoc będzie skierowana do producentów rolnych będących w wieku przedemerytalnym. Pomoc będzie stanowiła źródło dochodu po zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej.

2. Rynek pracy – wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na rynek pracy. W dalszej perspektywie wejście w życie projektowanego rozporządzenia może przyczynić się do poprawy sytuacji dochodowej sektora rolnego poprzez zapewnienie dochodu rolnikom w wieku przedemerytalnym oraz polepszenia struktury gospodarstw rolnych dzięki powiększaniu istniejących gospodarstw lub przejmowaniu ich przez następców. Dzięki wprowadzeniu rozwiązania, że podjęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie powoduje zawieszenia wypłaty świadczenia, można spodziewać się, że beneficjenci rent strukturalnych mogą być zainteresowani podejmowaniem działalności gospodarczej, a tym samym tworzeniem dodatkowych miejsc pracy na wsi.

3. Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw – wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność polskiego rolnictwa na wspólnym rynku Unii Europejskiej. Program zakłada bowiem stopniowe ograniczanie liczby małoobszarowych i nierentownych lub małorentownych gospodarstw prowadzonych przez rolników w wieku przedemerytalnym i powstawanie w to miejsce gospodarstw żywotnych ekonomicznie.

4. Na sytuację i rozwój regionalny – wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływu na rozwój regionalny Polski, poprzez zmianę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, szczególnie w województwach o największym rozdrobnieniu.

5. Na środowisko – proponowane regulacje prawne umożliwiają przekazywanie gospodarstw na cele związane z ochroną przyrody oraz na zalesianie przez co pozytywnie będzie oddziaływać to działanie na środowisko.

6. Wprowadzenie, egzekwowanie, monitoring

Zakłada się uruchomienie tego działania w marcu 2007, przy czym rozpatrywanie złożonych wniosków jest uwarunkowane przyjęciem PROW 2007-2013 przez Komisję Europejską. Działanie będzie wdrażała akredytowana instytucja płatnicza - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która jednocześnie będzie wykonywała część zadań związanych z egzekwowaniem prawidłowej realizacji tego działania. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako instytucja zarządzająca sprawuje nadzór nad właściwą realizacją PROW. Na bieżąco prowadzony będzie monitoring działania, zgodnie w wytycznymi Komisji Europejskiej.

Opracowano w Departamencie
Programowania i Analiz

Akceptował:

za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym